

178 / 3 1873 24 1881

ANY XXIV 1.ª QUINZENA. — JANER DE 1900. N.º 662

DONATIVO DE LA BIBLIOTECA NACIONAL DE MADRID 1946

REVISTA AGRÍCOLA QUINZENAL IL-LUSTRADA

PERIÓDICH DESTINAT A LA PROPAGANDA DE LA AGRICULTURA PRÁCTICA.

Fundador, director y propietari:

D. FRANCISCO X. TOBELLA Y ARGILA, perit agrónom.

Distingit ab la MÉS ALTA RECOMPENSA en la Exposició Universal de Barcelona de 1888.

SURT DOS VEGADAS AL MES Y VAL UN DURO AL ANY.

La suscripció se paga per anyadas y á la bestreta.

SUMARI:

Al any vintiquatre, per *F. X. Tobella*. — La situació vinícola actual. — La filoxera y la lla-gosta, per *Comparansas*. — Anfíbis útils al pagés, per *Emili Pascual y Amigó*. — Plaga en el Baix Llobregat, per *J. Pañella*.

Varietats. — L' amor al pays natal. (De Chateaubriand, traduït per *F. P.*)

Notícies, cullitas, firas y mercats. — Contra'l púg dels llegúms. — Festa del ar-bre. — Importació de porchs. — Protecció agrícola danesa. — La malva comú. — Calaf. — Figueras. — Lleyda. — Montblanch. — Sant Pol de Mar. — Vins. — Tarragona. — Tortosa. — Vendrell.

Guanos y Abonos. — Recorts d' una exploració entomològica en Arbucias. — Petita corre-pondència.

Firas, festes majors y mercats de Catalunya.

DIRECCIÓ, REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

BARCELONA — Carrer de la Primpcesa, 11 pral., 1.ª — **BARCELONA**

SUCURSAL: Carrer del Bou de la Plassa Nova, 13, botiga.

L' ART DEL PAGÉS, al insertar en sas planas los travalls individuals y reclams, no entén ferse solidari de las idees exposadas per sos respectius autors ó anunciants, deixant la responsabilitat de son contingut als que firman los escrits ó remeten los anuncis.

Febrero

1900

Ayuntamiento de Madrid

COLABORADORS.

Dr. D. C. Brugués, professor químic
 D. Joseph Bayer y Bosch, enginyer.
 » Frederich Benessat, químic.
 » Geroni Bolivar, enginyer.
 » M. Capdevila y Pujol, enginyer.
 » J. Camp Pradell, propietari rural.
 » Pau Estruch, viticultor.
 » Manuel Gispert, enginyer.
 » G. J. de Guillen-García, enginyer.
 » Joseph Mas, agricultor.
 » J. Maspons y Camarasa, escriptor.

D. Rafel Mir, viticultor.
 » Joan Miravent, viticultor.
 » Emili Pascual y Amigó, agricultor.
 » Joseph Porta, professor veterinari.
 » J. Pradell, agricultor-propietari.
 » Ramon Roigé, farmacéutic.
 » Emili Tarré, naturalista.
 » Manuel Terré y Cirera, metje.
 » Antoni Torrents, perit químic.
 » Anton Ubach Soler, ampelógrafo.

DIRECCIÓ:

D. Francisco X. Tobella de Argila, *perit agrónomo*.

PRIMPESA, 11 PRINCIPAL, 1.ª — BARCELONA.

ANUNCIANTS.

Maquinaria agrícola.

Albert Ahles, Passeig Aduana, 15.
 Valls germans, Campo Sagrado, 19.
 Enrich Soler, Ausias-March, 149.
 M. Salvatella.—Tortosa.
 Moratones y C.^a—Llinás del Vallés.
 Successors de A. Pfeiffer.—Barcelona.
 I. Sanpere y C.^a—Barcelona.

Guanos y adobs, sofres y sulfats.

J. Alesan, Freixuras, 23.
 Amadeo Cros, Primpesa, 21.
 Otto Medem.—Valencia.
 Mora y C.^a, R. de S. Antoni, 60, pral.
 F. G.^a Mariño, Rech Condal, 5.
 Xiol y Farell.—Granollers.

Ceps americans.

Anton Ubach y Soler.—Tarrassa.
 Marcial Ombrás.—Figueras.
 Rafel Mir.—S. Sadurní de Noya.
 Estruch germans.—Gelida.
 Viticultura nova.—Barcelona.
 Malleu, Barneda y Llonch.—Figueras.

I. Almirall.—Sant Sadurní de Noya.

Arbres.

Joan Campubí.—Sant Joan Despí.
 Gaspar Modolell.—Sant Just Desvern.
 J. Tobella.—Sant Pol de Mar.
 Dot y Coll, carrer del Bruch, 182.

Varios.

Liniment Boyer-Michel, Châteauroux (Indre).
 La Catalana de Segurs, Dormitori de Sant Francesch, 5.
 Fábrica de vidriería de Joan Vilella y C.^a, Consulat, 2 bis, pral.
 Cadenas *Triunfo*, Córtes, 223.
 Talpicida-Almera, Xuclá, 21.
 Banck Vitalici d' Espanya.
 Enosótero pera conservar y millorar los vins.
 F. Rivière, Ronda de Sant Pere, 60.
 Protector de suro pera l' empelt dels ceps.—C. Martorell, portxos de N Xifré, 10, baixos.

Segona época de

L'ART DEL PAGÉS

Periódich agrícola independent.

PORTA-VEU DE LA CLASSE AGRICULTORA Y DEFENSOR
DELS INTERESSOS RURALS.

AL ANY VINTICUATRE.

Si no fes tants anys que 'ns coneixém, diríam als lectors de L' ART DEL PAGÉS, quelcom que 'ls hi indiqués nostres propòsits: però com ne fa 24, podem dirlos ben poca cosa de nou, sense incorre en repeticions més ó menos similadas. No obstant, se 'ns ha de permetre recordárlshi que, may nostra modesta publicació periódica ha faltat á la tasca que s' imposà en 1877, época de la seua aparició. Tenim una satisfacció en consignarho, donchs no 'ns hem valgut may de las circunstancias per afalagar als pagesos, ni molt menos pera deixar de dirlosli la veritat pura y neta, en conciencia. Aixó, tal vegada ha sigut una de las causas principals que 'ns ha fet viure modesta, però honradament; si bé, considerats de tots nostres colegas; á quins, de passada, desitjém bon any nou y pocas ensopegadas.

Las circunstancias actuales nos obligan á cridar més fort que may; VISCA CATALUNYA! y avant.

Fran.^{co} X. Gubella

Janer de 1900.

Maquinaria Agrícola. — A. AHLES. — Passeig Aduana, 15.

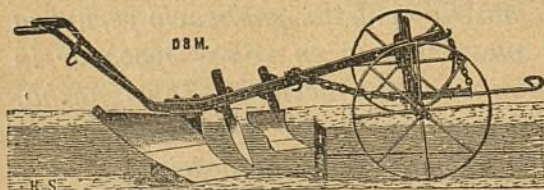
GRAN DEPÓSIT DE MAQUINARIA AGRÍCOLA Y VINICOLA

DE
ALBERT AHLES

SUCCESSOR DE LA SUCURSAL NOEL DE PARÍS.

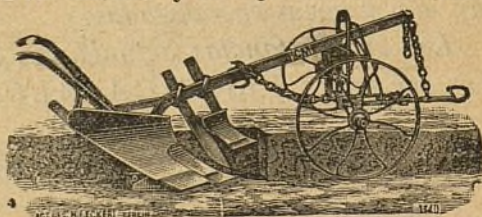
Passeig de la Aduana, 15, Barcelona.

Instruments aratoris de totes classes y sistemas

Bombas pera tra-
fegar vins, pera
regar, per agota-
ments é incen-
dis. — Prempsas

y Filtres pera vins. — Aradas, Desgranadoras de blatdemo-
ro, Ventadoras, Cedassos, Talla-pallas, Trituradoras de
grans, etc., etc. — Batadoras, Segadoras y Rasclets. —
Aparells pera combatre lo *mildew* y la *Pyrala*. — Básculas
y mánegas de totes
classes. — Gran as-
sortit d' articles pera
cellers y botillerías,
y altres eynas neces-
sarias.

Si s'envian 1 pesseta y 50 céntims en sellos de correu, se remet lo
Catálech general il-lustrat de 1897, que consta de 200 páginas y prop de
1.000 grabats.

LA SITUACIÓ VINÍCOLA ACTUAL.

Es gran la preocupació dels viticultors portuguesos á causa de la falta de mercats que consumeixin los seus vins, los quals, segons sembla, van á quedar-se als cellers per no haverhi qui 'ls vulga comprar. Alguns centres vinícolas han donat la veu d' alarma, demanant providencias al Govern, que fins ara, ni ha fet, ni fa res, pera conjurar aquesta imminent calamitat pública.

Lo mateix succeeix á Espanya. Ab la agravant de que 'l Govern, després de no fer res á favor dels interessos vinícolas, tracta de *reventar* als vinicultors ab el descabellat projecte del impost sobre alcohols (esperits de vi.)

En los mercats italians hi ha calma, fentse difícils las vendas y 'ls preus son molt més baixos que 'ls cotisats en igual época del any anterior.

Dels mercats de Fransa també diuhen una cosa consemblant. Per altra part, rezelém que l' impost sobre 'ls alcohols ha de portar ademés de la ruina total de la vinya, la dels que pensan dedicar-se á la fabricació, y per aixó no 'ns cansarém de recomanar un gran estudi, per part d' aquéstos, de las disposicions que regulin lo pago.

Se fa portar per una part una comptabilitat del alcohol que cada fabricant produheix; se fa donar un document á cada un que 'n compri en gran ó petita escala, del qual document han d' enviarne part á l' Administració d' Hisenda, y avans de comensar la fabricació, fan presentar quatre declaracions firmadas per lo fabricant y per lo duenyo del local, si aquet es arrendat, en que aquell té que ficsarhi 'ls itres que diariament vol fabricar.

Lo llibre, lo document que ha d' entregarse al comprador y lo que en la declaració diu lo fabricant que produhirá, son datos que á cada moment comproban l' existencia que han de tindre los fabricants dins del magatzém, y qualsevol quantitat en més ó en menos que trovin los inspectors dins

---

Cadenas TRIUNFO.—R. DELOUSTAL.—Córtes, 223.

FELTEN & GUILLEAUME -- CARLSWERK

MÜLHEIM sobre el Rhin (ALEMANIA)

fabricantes de alambres de hierro, acero, cobre y bronce,
de cables metálicos y de tejidos metálicos varios.

Talleres de galvanización.—Fundición de cobre.

Cadenas TRIUNFO

DE ALAMBRE DE ACERO, PRIVILEGIADAS,

con todos los accesorios.

La cadena **Triunfo** es de aspecto elegante y no obstante lo reducido de su peso es de una gran resistencia. Las mallas que la componen son todas exactamente de la misma forma y resistentes por igual; no pueden enredarse unas con otras, no están soldadas como las de las cadenas de hierro usuales con lo que se evitan las rupturas tan frecuentes en éstas ni forman esquinas vivas.

La cadena **Triunfo** es el *non plus ultra* como cadena de tiro, de arreo y reculante, como ronzal, para vacas, perros, etc.

REPRESENTANTE PARA CATALUÑA:

R. DELOUSTAL, Córtes, 223, Barcelona.

del magatzém al comprobarse aquélla, pot ser objecte d' un expedient que arruini al industrial.

Y com que 'l frau d' aquesta matèria están encarregats de perseguir-lo los empleats d' aduanas, no 's fian gens los fabricants de que 'n surti cap partida del magatzém sense lo corresponent «vendí» y que no 'n treguin ni més ni menos que lo que allí hi consti, puix que tot excés ó equivocació en un sentit ó altre reporta grans perjudicis; si no 's veu lo fabricant enredat en un procés criminal.

LA FILOXERA Y LA LLAGOSTA.

No fa gayre temps va haberhi en el Congrés una reunió de diputats de las provincias de Castèlla, Estremadura y de algunas d' Andalusía, — onse entre totes — ab l' objecte de demanar á las Corts que per compte exclussivament del Estat s' emprenguin de fort y ferm los treballs ja comensats per' extingir la llagosta. Durant aquest estiu darrer s' han dedicat á aquest treball batallons enters de soldats, y sembla que 'ls resultats no han estat del tot satisfactoris. Se tractava, donchs, de que s' emprenguin en més gran escala y que del pressupost general del Estat se pagués lo gasto. Los propietaris dels terrenos ahont se cria la llagosta, no volen seguir contribuhint al gasto en qüestió.

No ho han intentat sisquera 'ls catalans tractantse de la filoxera que produheix á l' agricultura cent vegadas més mal que la llagosta. Inútil que ho haguessin intentat, perque res n' haurían tret. Ni sisquera 'ls agricultors de las comarcas filoxeradas de Catalunya han conseguit que se 'ls hi condonin las contribucions durant los anys necessaris per replantar las vinyas. Y aixó que ells no tenen cap culpa de l' aparició d' aquesta calamitat, no podent dir altre tant los propietaris castellans y extremenyos en lo que respecta á la llagosta, ja que aquésta sols apareix y 's transforma en plaga allí ahont hi ha grans ermots deserts per falta de cultiu.

VARIOS ADOBS. — OTTO MEDEM. — Valencia.

PARA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTES RENDIMIENTOS

EL COMBINADO EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

como abono fosfatado.

Garantizadas puras.

Solubles al citrato.

MARCA DE FÁBRICA.

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

SALES de STASSFURT

como abono potásico

EN LAS FORMAS DE

Sulfato de potasa, cloruro de potasa, sales calcinadas ricas en
sulfato de potasa, kainita, etc., etc.,

bajo la garantía del Sindicato de ventas DE STASSFURT

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACIÓN GARANTIDA DE 15 1/2 Á 16 % ÁZOE Y DE
EFECTOS RÁPIDOS Y SEGUROS.

Dirigirse para prospectos é informes sobre el empleo

A D. OTTO MEDEM.—Valencia.

DESPAIG EN BARCELONA: Trafalgar, 10, entressol.

No hi ha llagosta á Catalunya, ni á Valencia, ni á Mallorca, ni á las provincias vasch-navarras ahont la terra 's treballa continuament: n' hi ha en quasi tot lo restant d' Espanya, especialment á Extremadura, ahont hi ha lleguas y lleguas sense un arbre, no obstant ser aixís que 'l terror no pot ser millor per lo conreu, y tot lo pays está creuhat per rius qual aygua no s' aprofita.

Un dels arguments de que 's van valdre 'ls diputats allá reunits pera excitar lo zel de las Corts á favor de la seva pretensió, consistía en fer present que la plaga de la llagosta, en la seva marxa ó avensament, se dirigeix á Madrid, de modo que si aquest hivern no s' emprenen de debó 'ls treballs necessaris pera destruhir las larvas, al estiu vinent veurém los passeigs y carrers de la Cort de totas las Espanyas invadits per núvols de llagosta, ni més ni menos que las míseras poblacions del Marroch.

Devant d' aquesta consideració ¿quín diputat se negá á que 'ls propietaris rurals castellans y extreñenys se vegessin lliures de contribuir á l' extinció de la llagosta? Perque á aixó 's tirava, á que l' Estat pagués la culpa de que 'ls grans terratinents castellans tinguin las propietats com en temps dels moros ó pitjor, perque aquets las conreuhavan y 'ls cristians d' ara no.

¿Sabéu, pagesos, lo que va succehir? Fou, que apesar de haberse proposat un milió de pessetas, se 'n votessin un milió y mitx, tan sols per indicació d' algun de la colla y sense xerrameca.

¡Apreñeu, catalans!

COMPARANSAS.

ANFIBIS ÚTILS AL PAGÉS.

La Granota (*Rubeta*) viu á la vegada á terra y á l' aygua alimentantse de tota lley d' insectes y també de vegetals encara que poch; per aixó es útil al pagés sense que li causi perjudici de cap classe.

VITICULTURA NOVA. — Tantarantana, 52, Barcelona.

VITICULTURA NOVA

Ó LOS

NOUS HIBRIDS PRODUCTORS DIRECTES

RESISTENTS A LA FILOXERA Y A LAS MALURAS CRİPTOGAMICAS

sense necessitat d' empeltarlos ni de cap tractament.

PLANTON DE LOS CARMELITAS. — Rupestris fructifero pe hibridació, lo més poderós productor conegut (40 kilos de rahim per cada peu de 4 anys) obtinguts per los Srs. Destruel y Coste de Figeac (Fransa); pot plantarse en tots los terrenos.

RUPESTRIS LACOSTE, fructifero per hibridació, de rendiment extraordinari. Molt notable per sa adaptació en tots los terrenos y especialment en tots los calcaris.

Lo **RUPESTRIS LACOSTE** se desentrotlla y fructifica perfectament sense debilitat ab 70 y fins 80 per 100 sulfat de cals, ahont moren de anemia los millors tipos de ceps americans.

Vi alcoholisat, d' hermós color y bon gust.

Aquestos ceps son més rústichs que 'ls Riparias y que 'l Rupestris Lot. (Estudis dels nous hibrids productors directes per Mr. J. de Bouttes).

No necessitan empeltarlos, sulfatarlos ni ensofrarlos.

Premiats ab

MEDALLA DE PLATA: Fira-Concurs Agrícola, Barcelona 1898.

GRAN DIPLOMA DE HONOR: Grenoble 3 Octubre 1897.

MEDALLA DE PLATA GRAN MÓDULO: per la Societat Francesa de Viticultura y Ampelografia (Congrés Ampelogràfic), Toulouse, Septiembre 1897.

DIPLOMA MEDALLA D' OR: Concours general Agricol, Paris, any 1898.

S' envian de franch noticias contenint amples datos respecte cada una de las diferentes classes, rigurosament seleccionadas y cultivadas en nostres grans camps d' experiencia en Cardedeu prop de Barcelona.

Dirigir tota la correspondencia á la

SOCIETAT VITICOLA

PERA FACILITAR LA RECONSTITUCIÓ DE LAS VINYAS PER LOS NOUS
HIBRIDS PRODUCTORS DIRECTES

32, Carrer de Tantarantana, 32. — **BARCELONA.**

Nota. — La Societat Viticola té concedida la venda exclusiva en *Espanya y Portugal*. Los compradors no deuen acceptar com plantas autènticas més que las que rebrán directament ab embalatje plomat ab la marca *Societat Viticola*.

No hi ha cap depòsit.

Fa sas crias á la primavera, essent molt fecunda y se la trova en sa forma primera de *cap-gros* en las bassas, estanys, ó rieras hont l' aygua forma bassals.

Com que sa carn es comestible y de gust molt delicat á la volta que sustanciosa, se la persegueix á mort en molts indrets de nostra Catalunya y aixó fa que apesar de sa prodigalitat en reproduhirse no sia molt abundant, y es una llástima. També ne fan perdre moltes las serps d' aygua y terreras y fins las aus de rampinya, águilas, esparvers.

Las varietats son moltes, puix cada pays y clima té las sevas, mes aquí entre nosaltres la granota *xacolatada*, *verda* y la *raneta* de jardí son las més comunas.

En los arrossars s' hi cria la *bufona* y *saltirona* que los valencians posan en son renombrat arrós ó *paella* que tan bon gust diu que li dona.

En resúm, la granota es animal inofensiu y d' utilitat ben demostrada y crech que si sa semblansa ab lo gripau no la confongués ab aquest, sovint, encara que per qui be la coneix té particularitas ben demostradas, fora de consúm general y molt ben pagada en los mercats.

Llur cant es del tot ingrat á l' aurella y son esperit es del tot peruch.

EMILI PASCUAL Y AMIGÓ.

PLAGA EN EL BAIX LLOBREGAT.

Aquest any s' habían sembrat molts camps de pastenagas en aquestos baixos de la Marina de Hospitalet; planta que dona molt en aquesta terra per lo consúm de las vaquerías de Barcelona; de modo que entre pastenagas, alfals y escarxoferas, son las plantas que donan més y es part de riqueza d' aquest plá. Los pagesos que 'n sembran molts bons trossos, aquest any l' han errada, porque en las pastenagas s' hi ha posat la maluria y allá ahont no s' hi ha posat lo rovell (llampat) s' hi ha posat una plaga d' orugas verdas, que s' han menjat quasi tota la fulla tendre, deixantlas tan

GUANOS DE XIOL Y FARELL. — GRANOLLERS.

XIOL Y FARELL.

MAGATZEMS DE GRANS Y FARINAS

Fábrica de Guanos

Y PRIMERAS MATERIAS PER ADOBS.

Carrer d' En Prim, 10 y 20.-GRANOLLERS

Primera casa dedicada á la fabricació
d' una marca especial pera 'l cultiu de la
REMOLATJA SUCRERA destinada á
la fàbrica de Vich.

*Unich representant oficial en la
comarca del Vallés de la llevor de
remolatja sucrera,*

D. ANTON CUNILLERA

Plassa de la Constitució
GRANOLLERS.

plomadas, que no més hi quedaren los nervis de las fullas, presentant un aspecte molt diferent d'altres anys. Més semblavan camps sembrats de jonchs que de pastenagas, y quand ha sigut la hora de vendre als vaquers, no han valgut los diners que hagueran valgut, si no hagués vingut aquesta peste de la oruga. Després que s'había menjat tota la fulla tendre se morí la oruga y quedaren com una especie de bossas penjadas á la punta de las fullas de la pastenaga; bossas com á capells de seda, y á dintre, la oruga en forma de *puput*. Cal suposar que d'aqueix ne sortirà una papallona pera fer la llevor (ous) y fins á un altre any, si no vé cap contratemps que fassi malbé dita llevor, l'any vinent hi tornarem á ser, y aixó será un may més acabar d'aquesta ditxosa plaga, que tant perjudici dona als pagesos que semblan aquesta planta, y se tindrà que fer lo determini de en lloch de sembrar pastenagas, sembrar altrás plantas que aquesta plaga no hi fassi res. Lo mal que han fet aquestas orugas es molt diferent de tots los que s'habían conegut fins al present. També han fet bastant de mal en los camps sembrats de naps y remolatjas, però no tant com en las pastenagas.

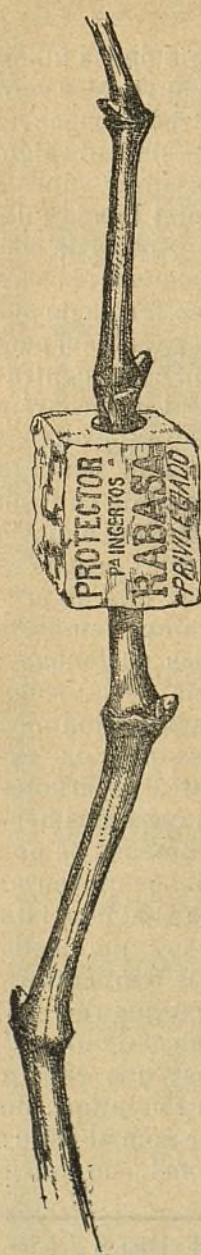
Las escarxofas també han rebut molt, no de la oruga verda, però sí d'un'altra plaga pitjor, y cada any, com més va, més estragos fa. En el present es una cosa que no s'explica, donchs hi ha camps molt grans plantats d'escarxofas novellas, que en lo mes d'Agost eran la cosa més hermosa y al entrar al mes de Septiembre se comensá de posarhi lo *pugó negre*, las quals en pocas setmanas quedaren poch ménos que arreballadas. Cada setmana s'hi coneixia més, fins á tornarse quasi totas negras, que era una llástima, y ara que la malura no avansa, perque la temperatura es més fresca, la planta tampoch pot fer res perque vé atropellada, té poca forsa y las glassadas las acaban de matar; de modo que están tan aturdidadas las plantas, que encara que s'hi posi adob, tant si es de fems com de comuna, de res hi val y la planta no 's fa gens, fins que som al estiu; però alashoras, encara que surtin escarxofas, no valen

---

PROTECTOR DE SURO PERA L'EMPELT DELS CEPS

VENTATJAS DEL PROTECTOR DE SURO PERA L' EMPELT DELS CEPS.

Lo suro que, com es sapigut, es un gran allunyador del fret, aixís com un bon conservador del calor, es per l' operació del empelt d' excelents é incomparables propietats.

Ademés de la ventatja d' abrigar millor l' unió, preservantla de l' inclemencia del temps, la subjecta, expeleix l' humitat y fa soldar de la manera més perfecta que 's puga desitjar.

Ab lo **Protector** de suro 's poden empeltar los ceps de tots gruixos fins los més prims; en lo mateix temps se n' empeltan molts més que per lo sistema antich, é impideix que li surtin al empelt las arrels superiors tant perjudicials á aquestas plantas y que tant treball dona lo tallarlas.

Per aquest sistema 's supprimeixen las lligadas ab rafiá y, per consegüent, lo molest y entretingut treball de lligarlo; la planta no produheix goma, adquiereix més vigor y ufana, y al engroixirse, ell mateix romp lo **Protector**, fentlo saltar.

Ab lo **Protector** de suro, 'l mateix any comensa á produhir alguns rahims, habent arribat á obtenir, si bé en comptats ceps, fins cinch rahims grossos.

Lo modo d' emplearlo es molt senzill: se talla en redó 'l cep arran de terra, fentli un tall de dos á tres centimetres en direcció del eix; se posa 'l **Protector** per lo forat més xich, y quand la planta ha rebassat lo diàmetre més gros, s' hi uneix l' empelt fet tascó, fent pujar lo **Protector** fins á dos ó tres milimetres del nivell del porta-empelts, calsanlo després ab terra.

Convé no confondre aquet sistema ab altres que han donat dolents resultats.

Al propietari ó agricultor que desconfihi, sols se li demana qu' ho probi com ensaig, per quant son preu sols es de **4 rals el cent.**

DIPLOMA DE HONOR

en el Concurs agrícola de S. Sadurn de Noya, en 1897,
y medalla en la Fira-Concurs Agrícola
de Barcelona en 1898.

Dirigirse á C. MARTORELL
Portxos de 'N Xifré, 10, baixos.-BARCELONA

quasi cap diner y no paga lo treball de cullirlas. Anys passats, en lo terme del Hospitalet hi havia molts més camps plantats d' escarxofas que no hi ha ara y de las escarxofas que 's cullían se 'n embarcaban moltes per fora de Barcelona y fora d' Espanya, però desde que hi ha aquesta malura, com no se 'n culen gayres, per aquesta rahó las que 's venen á la Boquería moltes son d' altrás comarcas.

La setmana de Santa Llúcia va fer un temps molt crú, un fret rigurós, ab glassadas ben fortas, aplastant los sembrats per terra. Las fullas de las plantas quedaren totes geladas, blancas, com si hagués nevat; la rosada que queya á la nit quedava glassada y petavan com á vidre las fullas que 's tocavan. Los pagesos, pe'l matí no podían treballar la terra, porque era molt dolent per las plantas fer operacions ab la terra glassada, y no podent treballar, lo que feyan molts, era agafar la escopeta y anar á matar ánechs coll-blaus, que n' hi havia molts: no precisament ánechs feréstechs sols, sino que també de tota classe de cassa, com pebrets, estornells, becadas, fotxas, etc., etc. Feya més de 20 anys que no s' habían vist tants ánechs feréstechs com en aquest. De cassa n' hi ha hagut molta, però de cassadors també; porque en aquet plá aquestos días tothom cassava, encara que molts sense llicència pera poguerho fer. De nit hi havia tants cassadors com de día, porque feya lluna y esperavan els aucells al aguayt en los camps que hi havia aygua.

J. PAÑELLA.

VARIETATS.

L' AMOR AL PAYS NATAL.

(De Chateaubriand.)

Quand estém allunyats de nostre pays es quand sentím sobre tot l' instint que 'ns hi acosta. A falta de realitat, se busca notirise de somnis. Tan prompte es una cabanya que se havia pres per teulada payral, com un un bosch, una vall, una mar-

Ceps americans RAFEL MIR y DEÁS.—S. Sadurní de Noya

VINYAS AMERICANAS

Y

EUROPEO-AMERICANAS.

GRANS VIVERS DEL PANADÉS.

Empelts, arrelats y estacas.

RAFEL MIR Y DEÁS.

Sant Sadurní de Noya.

BANCH VITALICI D' ESPANYA

LA PREVISIÓ Y BANCH VITALICI DE CATALUNYA.

COMPANYÍAS DE SEGURS SOBRE LA VIDA REUNIDAS.

GARANTIAS:

Capital social.	Ptas. 15.000,000
Reservas.	» 11.002,869'88
Capitals assegurats desde la fundació de las Companyías fins al 31 de Desembre de 1898.	» 219.191,682'06
Pagat per sinistres, pólissas vensudas y altres conceptes fins igual fetxa. . . .	» 15.274,858'18

Aquesta societat se dedica, á constituhir capitals pera la formació de dots, redempció de quintas y demés combinacions semblants, rendas vitalicias immediatas ó diferidas, segur de capitals pagader á la mort del assegurat y compra de usufruyts y plenas propietats.

REPRESENTACIONS EN TOTA ESPANYA.

Domicili social: Carrer Ample, núm. 64 — BARCELONA.

jada á la que s' hi fan portar algunas d' aquestas dolsas denominacions de la patria. Andrómaca dona 'l nom de Simois á un rieró. ¡Quína tendre veritat enclou aquet riu petitó que porta en la memoria un gran riu de la terra nadiuha! Lluny dels encontorns que 'ns han vist naixe tota la naturalesa es reduhida y no es més que l' ombra d' aquella que havém perdut.

Un' altra perspectiva del instint de la patria es la de donar un gran preu á un objecte, en sí de poch valer, que procedeix no obstant de nostre pays y que 'ns havém endut en lo desterro.

L' ànima sembla esplayarse fins ab las cosas inanimadas que han compartit nostres destins: una part de la vida queda apegada al plomissol que evoca temps ditxosos, y, sobre tot, á la palla que comptá las vetllas de nostre infortuni: Las feridas del ànima com las nafras del cos deixan sa marxa sobre tot lo que tocan. Lo poble té una expressió enérgica per descriure aquest esllanguiment d' esperit que s' experimenta fora de la patria. «Aquest home pateix del mal d' anyoransa.» Es, veritablement un mal, y que no pot curarse sino ab lo retorn.

Que si algú 'ns preguntaba quíns son aquestos lligams tan forts que aixís 'ns encadenan al lloch nadiu, declarém que tindriam treballs per respondre. Son, tal vegada, lo recort d' una mare, d' un pare, d' una germana; son tal vegada lo recort d' un vell preceptor que 'ns ensenyá y dels jóvens companys de l' infantesa; son polser la sollicitut ab que 'ns cuydá una bona dida, un doméstich entrat en anys, part tan essencial de la casa; en fi, son las circunstancias més senzillas, y si tant se vol, més trivials: un gos que á la nit glapia en lo camp, un rossinyol que tornava tots los anys en lo verger, lo niu de l' oreneta á la fines- tra, lo campanar de l' esglesia que s' ovirava per demunt dels arbres, lo pi abet del cementiri, la tomba gòtica, vethoaquí tot.

Per la traducció,

F. P.

NOTICIAS, CULLITAS, FIRAS Y MERCATS.

Contra 'l pugó dels llegúms.

De Sant Martí Sarroca 'ns escriu En Martí Figueras, suscriptor á L' ART DEL PAGÈS, que pera matar lo pugó dels lle-

---

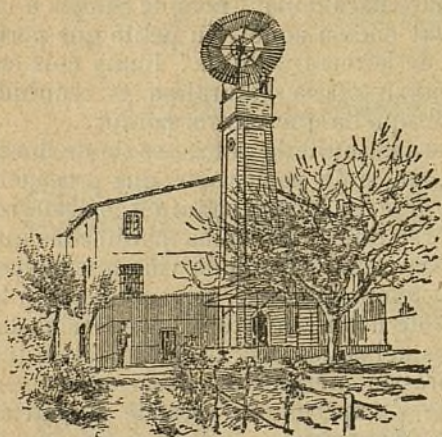
MOLINS DE VENT. — Carrer de Ausias-March, 149.

MOLINS DE VENT

PER REGAR, PER SERRAR Y PER MOLDRE.

TAMBÉ SE FAN

SENIAS DE ROSARI

que ab un petit animal donan
un doll d'aygua per poguer
regar á tesa.

RODAS PER REGAR

per molins y per fábricas.

TURBINAS PER MOLÍ

y electricitat.

ARIETS

y tota mena de máquinas per
aygua.

ENRICH SOLER.

Carrer de Ausias March, n.º 149.—BARCELONA.

GUANO QUÍMICH VEGETAL

DUNG

PROBARLO AVANS D' USAR UN ALTRA CLASSE.

Es lo més FERTILISANT y ECONÓMICH

de tots quants se coneixen.

TURTÓS DE COCO Y LLINOSA

(Marca VACA).

El millor aliment pera tota classe de bestiar y virám.—Se
envían mostrars de franch á qui las demani.

FREDERICH G.^A MARIÑO

Rech Condal, 5, Barcelona.

gúms agafa guix; si pot ser molgut del mateix día; y 'l posa en una senalla, fent com qui ensofra ó l'escampa ab la mà á aixám sobre la planta, aixís que comensa á arrufinar-se alguna fulla: assegurant que ab aixó tots los seus sembrats y 'ls del vehinatje no han perdut la cullita per causa del pugó.

Es un medi barato y senzill de probar.

Festa del arbre.

La Diputació provincial y foral de Álava ha ordenat á tots los pobles d'aquella provincia que celebrin la festa del arbre tots los anys, desde 1.er de Desembre á últim de Janer següent: que 'ls Ajuntaments reclamin á la Diputació los plansóns que necessitin en la proporció d'un per cada noy matriculat en las escolas; que 'l personal encarregat dels vivers provincials procuri l'aument y multiplicació del arbrat en la proporció suficient pera aquet servey; que 'ls Ajuntaments consignin en sos pressupostos ordinaris una módica quantitat que no passi de cinquanta céntims de pesseta per cada noy matriculat en las escolas, pera 'l berenar dels noys; y que se concedeixin premis als Ajuntaments que desempenyin aquet servey ab més zel y esplendor.

Importació de porchs.

Habent acabat la importació de porchs engreixats, procedents de Mallorca, diu un periódich de Palma, com nota curiosa, que 'l número total dels porchs embarcats desde principis de Septembre fins á mitjans de Desembre puja á uns 20.200.

Calculant que cada un de dits porchs pesaba per terme mitx onze arrobas, forman un total de 222.200 arrobas, y al preu de deu y mitja pessetas la arroba, terme mitx també alcansat, puja 'l valor dels referits animals á la important suma de 2.233,100 pessetas.

Protecció agrícola danesa.

Heus aquí un bon exemple per imitar: las Cambras danesas acaban d'adoptar un projecte de ley, presentat per lo govern, autorisant la caixa del Estat pera invertir 10 milions de coronas en préstams als obrers agrícolas pera l'adquisició d'una petita propietat rural.

MORA Y C.^a—ADOBS QUÍMICHs.—Ronda S. Antoni, 60.

MORA Y C.^A

BARCELONA

FÁBRICA:

Marqués del Duero, 235.

DESPAIG:

Ronda S. Antoni, 60, pral.

Teléfono número 1392.

Adobs químichs

especials pera cada terra y cultiu, d' éxit segur en tota classe de cullitas.

Primeras materias.

Sulfat amoniach.—Nitrat de sosa.—Superfosfats minerals y d' os.—Fosfats precipitats.—Escorias Thomas.—Sals potássicas.—Sulfat de ferro, etc.

Lo poder fertilisant dels productes que vend la casa previament analisats en nostre laboratori quimich, es garantissat baix factura.

Productes insecticidas (ab patent).

Lysol.—El més poderós antisséptich aplicable al bestiar y á la agricultura.

Creosina.—Pera destruhir la serpeta y demés cochinillas.

Carbural.—Pera la destrucció dels pugós.

Sofre, sulfat de coure, etc., etc.

Cotisém preus especials per importants partidas.

SIGLE AMPELOGRÁFICH.

VIVERS DE CEPS AMERICANS

los més antichs del districte de SANT FELIU y de la comarca del PANADÉS.

ESTRUCH germans

GELIDA (BARCELONA).

PREMIATS AB MEDALLA D' OR EN LA FIRA-CONCURS AGRÍCOLA DE BARCELONA EN 1898.

ESCOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORS.

S' encarregan de la direcció de fincas, regoneixements de terras y direcció de plantacions. — **Preus económichs.**

Demanis la nota de preus de 1899-1900.

Tot danés major de 25 anys que pugui justificar qualitats de economia y de moralitat suficients y disposi de 400 coronas, podrà comprar una propietat rural quin valor no sigui superior á 4.000 coronas. L' Estat li deixarà una suma igual á las set dècimas parts del valor de la propietat ó sían 3.600 coronas.

Durant los cinch primers anys, l' obrer agrícola donará al Estat un interés anyal de tres per cent ó 108 coronas; després d' aquest plasso, pagarà cada any, además del interés de tres per cent una anualitat de 1 per cent de la meytat de la suma deguda pera l' amortisació del deute. Siguent la suma deguda 3.600 coronas y la meytat igual á 1.800, lo deutor tindrà que pagar 108 més 18 ó sían 126 coronas. L' amortisació de la segona meytat del empréstit ó préstam, 1.800 coronas se farà desseguida per medi d' una entrega d' una anualitat del mitx per cent ó 9 coronas. L' amortisació se farà en un plasso de 45 anys.

Las obligaciones hipotecarias serán francas del dret del timbre y de tots los demés impostos. La caixa del Estat podrà admetre obligaciones per una suma igual al montant dels préstams.

La malva comú.

Está cridada á ocupar en lo mon industrial un puesto important la fibra que s' extreu del mánech de la malva comú, no sols per la facilitat de sa explotació, sino per las excepcionals condicions de resistencia que ofereix aquesta fibra.

Es sapigut que aquesta planta silvestre creix vigorosa en tots los climas, propagantse ab gran facilitat. Ofereix, además, la important ventatja de son gran rendiment en fibra, que s' estima en més d' un 40 per 100, essent sa extracció facilíssima per lo conegut sistema de maceració.

Si's generalisés lo cultiu d' aquesta planta resultaria la fibra més econòmica que 's coneix, tenint además la ventatja de poder ser aprofitada pera diversos usos industrials.

S' assegura que es aquesta fibra inmillorable pera la fabricació del teixit d' arpillera, en qual empleo sols ja 's consumirían grans quantitats d' aquesta fibra.

Sabém que en algunas comarcas italianas s' ha emprés ja en gran lo cultiu de la malva comú, ab lo propòsit d' aprofitarla industrialment.

VINYAS AMERICANAS.—MARCIAL OMBRÁS.—Figueras

Medalla d' or. Barcelona 1898.

PROVEHIDOR DE DIPUTACIONS, SINDICATS Y CAMBRAS AGRÍCOLAS.

VINYAS AMERICANAS

DE

MARCIAL OMBRÁS (propietari)

Ronda del Carril. — FIGUERAS (Gerona).

Barbats, estacas y empeltats. — Preus reduhits y autenticitat garantida. — Trenta hectáreas de planter.

FABRICA DE VIDRIERIA

ESPECIALITAT PERA ENVASOS DE VINS, LICORS,
ACIDS, AYGUAS MINERALS Y DEMÉS

DE

Joan Vilella y Comp.^a

Fábrica á Sant Martí de Provensals (Poble Nou).

Despaig: carrer del Consulat, n.º 2 bis, pral., Barcelona.

Aquesta fàbrica s' ha montat pera provehir los envasos que necessitan las fábricas de productos químichs, com son bombonas y altres grans envasos pera aquesta industria; pera provehir als exportadors y agricultors que se dedican als envasos de vins en botellas-tipos jerezanas, bordelesas, burgonyesas, champagnes, sidras, etc.; pe'ls fabricants de licors, com son vermouths, cognacs, etc.; pe'ls fabricants de begudas, gaseosas y cervesas y per los propietaris de manantials pera las sevas ayguas medicinals.

LA CASA ENVÍA DIBUIXOS Y PREUS A LAS PERSONAS QUE HO SOLICITIN.

Fabricació especial de garrafons.

Calaf.

Desde que s' acabá de practicar la sembra, en Octubre, poquíssims treballs s' han pogut obrar en los conreus; primerament, per la secada y molts frets, y ara, si bé ha plogut un xich y com segueixin las boyras ab algunas gebradas, la terra continua com un fanch per damunt y quand no la boyra, fortas glassadas; aixís es que en tot l' hivern no podrém fer un jornal útil pera fangar y plantar llegúms, que es l' únich treball y l' única esperança que podém tenir los pagesos, quand se pot fer primerench.

Los preus del dissapte, últim mercat del any 1899, foren:

Blats xeixas, de 14 á 15 pessetas. — Pisanos, de 13 á 14. — Segolosos, de 11 á 12. — Ordi, á 8. — Vessas, á 11. — Erp, de 9 á 10. — Ous, á 1'15 pessetas dotzena. — Cunills, de 2'50 á 7 lo parell. — Pollas, de 2'50 á 6 y á 7 parell. — Gallinas, de 7 á 8 parell.

Ha millorat lo temps. Los sembrats presentan bé.

Un agricultor.

Figueras.

La fira de Sant Tomás pochs anys s' havia vist tant concorreguda de virám en el mercat, com en aquet, podent assegurar ab datos certs que foren posats á la venda més de 5.000 parells. A última hora baixáren notablement los preus, que s' havían iniciat elevats.

Degut á haberse celebrat las firas de Sant Tomás y de Sant Silvestre, lo mercat del últim dijous no va tenir importancia, donchs, tant la concurrencia de forasters com la de mercaderías, fou escassa. Hi tenían únicament mitjana representació los grans y llegúms, la virám, el bestiar porquí, y las patatas. Las demás mercaderías escassejáren molt.

Los preus variaren poch ab relació als publicats anteriorment, notantse sols algun augment en los porchs engreixats.

Lleyda.

Continúa entrant blat estranger en los ports d' Espanya, com si no s' hagués aumentat los drets d' aranzel, lo qual varem preveure al ferse públich lo Decret en que los mateixos s' augmentaban, per lo tant, si lo govern de 'n Silvela creu que ha

---

Maquinaria. — VALLS GERMANS. — Campo Sagrado, 19.

VALLS GERMANS ENGINYERS CONSTRUCTORS

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIO, FUNDATS EN 1854.

Carrer de Campo Sagrado, 19 (ensanche Ronda de Sant Pau).—BARCELONA.

Director-Gerent: **D. AGUSTÍ VALLS BERGES**, enginyer.

Premiats ab 25 medallas d'or y plata, 3 grans diplomas d'honor y 2 de progrés per sas especialitats.

Maquinaria é instalacions completas, segons los últims adelantos, pera *Fábricas y molins d'oli*, pera petitas y grans cullitas, prempas hidràulicas, d'engrenatxes, de molineja ó palancas, etc., etc.—*Fábricas de fideus y pastas pera soya*, mogudas per caballeria y per motor.—*Fábricas de xocolates*, en petita y gran escala, mogudas a bras, per caballeria y per motor.—*Fábricas de farinas y sos anexos de molineja*.—*Prempas pera vins*, bombas pera trafegar, etc., etc.—*Máquinas de vapor*, motor a gas, turbinas, tornos, bógies, etc., etc.—Especialitat en **prempas hidràulicas** y de totas classes pera totas las aplicacions, ab models de sos sistemas privilegiats.—La casa ha verificat y segueix montant continuament instalacions en tot Espanya, América y extranger. Numerosas referencias.

Direcció per telégramas: **VALLS**.—Campo Sagrado.—BARCELONA.

Teléfono 595.

AMADEO CROS.

PRIMPCESA, 21.—BARCELONA.

Fábrica en Badalona de
PRODUCTES QUÍMICHS
pera la industria y agricultura.

MATERIAS PER ADOBS.

Sulfat amoniach, superfosfats, sals potássicas, nitrat de sosa, sulfats de ferro y de coure, etc., etc.

Dipòsits en Albacete, Alicant, Gandía, Granada, Málaga, Motril, Pasajes, Sueca, Valencia, Zaragoza. Pera noticias dirigirse á Joan Martínez Benitez, Albacete — Joseph Carbonell Vilaplana, Alcoy.—Fill de Valeriá García, Alicant — Ramon González, Almería.—Joan Sugrañes, Amposta.—Joseph Toro Castro, Antequera.—Agustí Torres, Castelló.—Joseph Rivas Moreno, Ciutat-Real.—Manel Lázaro (Cabezas, 12) Córdoba.—Gregori Carratalá, Gandía.—Félix Valdés y Cª, Gijón.—Joan Vilches Atienza, Granada.—Andreu Pons, Logronyo.—Marián Matesanz (Plassa Matute, 5) Madrid.—Guerrero y Cª, Málaga.—Fills de Pere Masfias, Mérida.—Vicents González, Motril.—Joseph Vidal (Montpalau per Sant Guim), Lleyda.—Joseph M.ª Giner, Murcia.—R. Monegal Nogués, Pasajes.—Joseph Samaranch, Sabadell.—Esteve de Carrillo y Viteri, Santander.—Joseph González Espejo, Sevilla.—Joseph M.ª Serrano Ferrando, Sueca.—Anton Gilabert, Tortosa.—Marián Izquierdo, Valencia.—Maximino González, Valls.—Manel Lavall, Zaragoza.

fet algo en favor de l' agricultura elevant solzament dos pessetas per cada 100 kilos l' importació de grà esmentat, pot desenganyarse, la pagesia res ha guanyat.

Avuy lo que sosté los preus dels blats es senzillament la puja que han fet los cambis d' un parell de setmanas aquí, puix que á la par que aumenta lo valor del que entra, sosté lo del interior á l' alsada en que 's troban, essent aquesta una conseqüència que, si bé sembla un signo que rebaixa lo crèdit del Estat perque 'ls nostres diners valen menos que 'ls de fora, en cambi 'ns proporciona un benefici que no haurían conseguit jamay dels nostres gobernants, per alló de que están renyits ab tot lo que sia prosperitat del poble.

Lo tinglado de Sant Lluís estigué molt concorregut en lo mercat del dijous (lo dilluns no 's va celebrar mercat, per caure en lo día de Nadal), y 's varen fer bastantas vendas, per supuesto á la menuda, oscilant los preus entre 16 y 17.25 pessetas la quartera en lo blat de secá y no passant de 15 pessetas en lo de rech.

En cibadas y ségol, que també 's va operar, no si nota gran variació de preu, ja que continúa venentse á 7 y 11 pessetas respectivament la quartera; lo panís tampoch ha variat, no poguent dir lo mateix respecte favons y ordis, que 's vengueren aquells á 11 pessetas la quartera y aquéstos entre 9 y 9 y mitja la mateixa mesura, preus los últims, que feya anys no s' habían vist.

En lo que á llegúms se refereix, tampoch s' hi observa moguda en cap sentit, bé que no son tant de tráfeh com los cereals.

Lo mercat de vins no ha sufert moguda, y sembla estrany, puix que puguént portarlos á la nació vehina á dos graus de gés per litre y conservantse los preus dels franchs per demunt del 27 per cent de benefici, no hi ha rahó de retraure's.

Solsament 'ns dona la justificació del mateix, lo pensar si al practicar-se los análisis per los empleats francesos, podrán ser més benévols pera uns que pera altres, en qual alternativa 'n fugirán de posarshi 'ls nostres.

En olis se treballa tant com permet la cullita d' aquest any, habentse demostrat que 'l poch fruyt de la mateixa deixa molt que desitjar, puix que dona un rendiment escás y á la vegada dolent.

NO MAS FUEGO. — LINIMENTO BOYER-MICHEL.

NO MAS FUEGO.

¡70 años de buen éxito!

Linimento * * * *

* * BOYER-MICHEL.

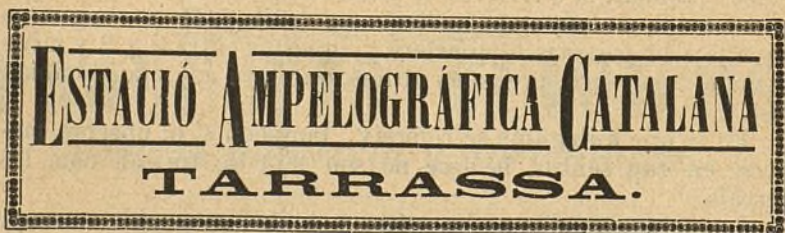
Curación segura de los alcances, aistensiones, esguinces, esparavanes, sobre-huesos, alifases, tumores lamparónicos, reumas, parálisis, debilidades de las piernas, claudicaciones, dilataciones sinoviales, contusiones, hidrope-sias, oftalmias y enfermedades de la garganta y del pecho. Asimismo se hace uso del Linimento Boyer-Michel en todos aquellos casos en que se aplica el hierro rojo, sobre el que tiene una ventaja inaprecia-ble, que es no destruir la raíz del pelo, el cual vuelve á salir después de la enfermedad.

DEPÓSITO GENERAL EN FRANCIA,

J. Cormier y H. Péron. Châteauroux (INDRE.)

DEPÓSITO EN BARCELONA,

Alomar y Uriach, Calle de Moncada, n.º 20.

CEPS AMERICANS.

Híbrids los més resistents á la filoxera.

VARIETATS EUROPEAS EMPELTADAS SOBRE PEU RESISTENT.

ESCOLA PRÁCTICA D' EMPELTADORS

LA PRIMERA CREADA EN ESPANYA.

S' ha publicat el Catàlech número 12, el qual se remeterà á qui 'l demani.

Per demandas, informes y noticias, dirigirse á

D. ANTON UBACH SOLER, propietari. — TARRASSA.

Lo poch oli bó que 's presenta 's paga á 12 pessetas la arroba de 11 kilos, y al detall se 'n ha venut fins á 14 pessetas, no estimantse quasi á cap preu lo que se sen, que es en sa majoria.

Espluga.

1 Janer 1900.

Montblanch.

Aném passant uns días bastant frets, com correspon al temps que som, ab tot, encara tindrà ocasió de complir-se alló de que quand el día creix el fret neix, porque de glassadas fortas n' ha fet pocas.

Aquestos días últims han caygut regulars plujas, molt oportunas pera ablanir la terra facilitant el fer rasas pera 'ls ceps nous y la naixensa dels sembrats que la secada ab prou feynas havia deixat treure 'l cap.

Per cap d' any boy tots els camps estarán, poch ó molt, encatifats de vert.

Els molins d' oli están al bo de prempsar la poca cullita de olivas d' enguany. Sembla que encara donan á 8 y 9 quartans el peu de quatre quarteras, de lo que, atés lo que se podia esperar no se 'n poden queixar els culliters.

Aquesta escassetat ha fet pujar el preu del oli vell que 's vend á 5 pessetas el quartá. El nou 'l pagan damunt de l' aygua, de 16 á 18 rals.

La fira de Desembre estigué aquest any animadísima, especialment, com ja sol passar, la de bestiar de matansa, del que 's calcula que 'n feren cap passat de 42,000 caps.

Pochs ne quedaren per vendre y quasi tots se cotisaren á molt bons preus. Aquest mercat anyal va adquirint importancia, cosa ben alegradora.

Sant Pol de Mar.

Los comparets s' afanyan de valent á podar y fer altrás operaciones en las vinyas, propias del temps. També molts aprofitan la ocasió d' estar la terra assahonada, pera plantar las rasas que no habían pogut fer abans per trobarse la terra massa dura.

Vins.

Dintre de la gran calma, propiá d' aquesta época del any, los mercats de París, Burdeos y Cète colocan algunas quantitats de nostres vins de superior qualitat, empleats pera reforçar

---

ESTABLIMENT D' HORTICULTURA. — S. Joan Despí.

ESTABLIMENT D' HORTICULTURA

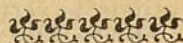
DE

JOAN CAMPRUBÍ

en Sant Joan Despí.

S' hi trovarà un gran assortit de tota mena d' arbres.

CENTRE VITÍCOLA AMPURDANÉS.

VIVERS

Y

PLANTACIONS

DE

CEPS AMERICANAS

LOS MÉS IMPORTANTS D' ESPANYA.

Empelts, arrelats, estacas,
planters pera terras calissas.

ESPECIALITAT EN EMPELTS
DEMUNT VARIETAT DE SELECCIÓ.

Malleu, Barneda y Llouch

PROPIETARIS VITICULTORS.

FIGUERAS (Girona).

Demanis lo Catàlech de 1898-99 y folleto descriptiu.

los petits vins francesos, á lo qual contribuheix la mala qualitat en general dels vins d' Alger, ahont si bé quedan existencias, la gran majoria son de vins ordinaris.

Lo período de festas ha fet que disminuís també la importació.

A París y plassas del Nort escassejan encara molt los Priorats, Alicants y demés classes superiors d' Espanya.

Lo comers de nostre pays, no obstant, farà bé en no precipitarse en los envíos tenint en compte 'ls preus poch remuneradors que regnan.

Tarragona.

A últims d' any s' ha notat alguna més animació en los mercats de vins de la provincia de Tarragona, tenint los preus tendencia al alsa.

Tortosa.

Acabém l' any pagantse en aquesta plassa l' oli del baix Aragó, á 25 pessetas el cantí, y 'l del Urgell á 25'50.

Vendrell.

Ordi, á 8'50 pessetas la quartera de 60 litres.—Fabons, á 12.—Fabolins, de 13 á 13'50.—Monjetas, á 22.—Cibada, de 7'50 á 8.—Blatdemoro del pays, á 10'50: extranjer, á 11'50.—Guixas, á 11'50.—Garrofas, de 5'25 pessetas quintá catala las vellas y á 4'75 las novellas.

Los preus dels vins, al tancar l' any, especialment dels negres destinats á embarcar, tingueren alguna sortida y sobre 'ls quals s' hi verificáren regular número de transaccions al preu de 18 y 19 pessetas la carga. També s' efectuaren algunas transaccions sobre 'ls rosats y blanchs ab destí á Suissa, als preus de 20 á 24 pessetas segons classe.

Guanos y Abonos.

La coneguda casa de D. J. Alesan nos ha remés el catálech de guanos y adobs que té en venda pera la present temporada ab los preus á que 'ls expend desde Barcelona. La serietat y antiquitat de la citada casa son bonas garantias pera la adquisició dels dihs productes que en ella s' elaboran.

ENOSÓTERO pera conservar y millorar los vins.

MEDALLA DE PLATA
Exposició Universal
de 1888.

ENOSÓTERO

MEDALLA D' OR
Fira-Concurs Agrícola
1898.

PERA CONSERVAR Y MILLORAR LOS VINS

sens emplear esperit de vi, guix ni altres drogas.

50 grams d' **Enosótero** per carga de vi, posats en tot temps a la bota augmenta 'l color y forsa del mateix y priva de tornarse agre. *Qui pert lo vi es porque vol.*

UNICHS REPRESENTANTS EN ESPANYA

J. URIACH Y C.^A — Moncada, 20, Barcelona.

Depositaris: D. Pere Balaguer, *Vilafranca*. — Agustí Roure, *Balaguer*. — Joan Roure, *Castelló*. — Pere Valls, *Esparraguera*. — Andreu Magrinyà, *Falset*. — Dolors Comas, *Girona*. — Esteve Colobrans, *Granollers*. — Domingo Sala, *Lleyda*. — Viuda J. Boxadera, *Manresa*. — Marian Pedrol, *Montblanch*. — Joseph Buxons, *Martorell*. — Jaume Carrau, *Mataró*. — Fonolleda, *Sabadell*. — Hermenegildo Vila, *Sant Feliu de Guixols*. — Joan Vinyals, *Tarrassa*. — Enrich Carpa, *Tortosa*. — Joan Casals, *Tàrraga*. — Daniel Virgili, *Tarragona*. — Joan Roca, *Valls*. — Manuel Trayner, *Vendrell*. — Frederich Cusi, *Vilanova*.

TALLERS DE CONSTRUCCIÓ DE MÁQUINAS

PERA LA AGRICULTURA É INDUSTRIA

DE

SUCCESSORS DE A. PFEIFFER. — Barcelona.

Labors agrícolas. Aradas, sembradoras, batadoras, ventadoras, garbelladoras, desgranadoras de blat de moro, trenca-grans, etc.

Industria vinícola. Prempsas, trepitjadoras, bombas pera trafegar, coladors, aparells pera conservar y millorar los vins, etc.

Fabricació de farinas. Molas, molins de corrons, torns centrífugos y cilíndrics, garbellas, sasors, netejadoras, elevadors, roscas sense fi, etc., etc.

Elevació d' ayguas. Bombas, bójits, aixetas, vàlvulas, bombas contra incendis, etc., etc.

Elaboració d' olis. Trinxadors, prempsas hidràulicas, prempsas de fus, desmunyecadoras, depòsits clarificadors, etc., etc.

Pastisseria y confiteria. Portas de forn, pastadoras de pà, corrons pera id., molins pera canyella, café, sucre, admetlla, etc.

Motors diversos. A gas, de vapor, hidràulics, de vent, de cavalleria.

Recorts d' una exploració entomològica en Arbucias.

Ab aqueix títol recordaran los lectors de L' ART DEL PAGÉS una sèrie de articles insertats últimament en nostre periòdic, suscrits per D. Miquel Cuni y Martorell. Aquet senyor ha tingut la galanteria d' enviarnos'n alguns exemplars, lo que agraïm de veras, donchs ha tingut la bona idea de ferne una tirada á part, en la que hi son recopilats, junt ah las figuras entrepasadas en el text, tots los que vegeren la llum pública en la citada revista agricola quinzenal.

Firas de Catalunya.

JANER. — *Barcelona*. — 1 Artés. — 5 Casserras. — 6 Frontanyá, Manlleu, Balsareny. — 7 Montclar é Igualada. — 14 Vilanova del Camí. — 17 Sant Celoni, Sant Quirse de Besora, Malgrat. — 20 Moyá, Odena, Torelló (Sant Pere). — 21 Castelltersol. — 24 Taradell. — 25 Sant Pol de Mar, Torrellas (Sant Martí).
Girona. — 1 La Bisbal. — 3 Banyolas. — 6 Amer. — 14 S. Hilari. — 17 Anglès, Navata, Palamós, Santa Pau. — 20 Arbucias, Sant Feliu de Pallerols.
Tarragona. — 5 Caseras. — 22 Espluga de Francolí.
Lleyda. — 1 Pons. — 15 Lleyda. — 17 Borjas. — 24 Sort. — 26 Oliana. — 28 Bancal.

Firas movibles.

No n' hi ha cap.

Festas majors.

JANER. — *Barcelona*. — 7 Argenton, Montclar, Palou (S. Juliá). — 17 Vilanova de Vilamajor (Sant Antoni), Vilanova y Geltrú, Premiá de Dalt, Corcó (Santa Maria), Esquirol. — 20 S. Sebastiá, Monistrol de Montserrat. — 21 Bages (Sant Fruytós) y Balenyá. — 22 Cabrera de Mataró, Castellbisbal, Castell de Areny, Castellet (Sant Vicents), Castellfullit de Riubregós, Gualba, Lllavaneras (S. Vicents), Malla, Mollet, Prats de Llusanés, S. Vicents de Junqueras, Sant Vicents dels Horts, Sarriá, Terrassola, Torelló (Sant Vicents). — 25 Palautordera (Santa Maria), Ribas (Sant Pere), Ordal (Sant Pau), últim diumenge.

LA CATALANA. — Societat de segurs contra incendis.

LA CATALANA

SOCIETAT DE SEGURS

CONTRA L' INCENDI Y LAS EXPLOSIONS

A PRIMA FIXA,

domiciliada en Barcelona: Dormitori de Sant Francesch, n.º 5,
en la casa de sa propietat.

Tant per son capital y reservas, que es de 30 milions, com per esser l'única societat en un tot catalana de las de la seua indole. ha merescut la confiança del públich y sobre tot dels catalans amants de la terra, que no volen cercar fora de casa lo que en sa casa tenen de tota garantia, de manera que comptant 32 anys de vida en 31 Desembre 1896 tenia assegurats capitals que suman

550.741,848'06 pessetas

y ha pagat per 4.413 sinistres

5.803.943'11 pessetas.

Son Director es D. Ferran de Delás, ex-diputat á Corts, Abogat y propietari

LA CATALANA se troba representada en totas las poblacions importants d' Espanya.

IMPORTANT ALS AGRICULTORS.

Talpicida-Almera. Mata-taups.

En forma de boletas y en pots de vidre expeném aquest tòxich que la práctica de molts anys nos ha ensenyat que es l'únic exterminador tant del TAUP com de la RATA-TAUPERA vulgarment conegudas las duas especies per TAUPS, los quals destrueixen los sembrats, tallant las arrels y fins los tronchs com

succeeix ab los ceps, causant danys de consideració als agricultors, de manera que tots los medis empleats fins avuy dia pera destruhirlos no han donat resultat. — Lo TALPICIDA-ALMERA es l'únic medi exterminador d' aquests animals, lo més barato y segur.

¡ PROBEULO Y VOS CONVENCEREU!

Preu del pot de 100 bolas, 8 rals. — Se venen en lo Despach Central: carrer de Xuclá, 21, BARCELONA, FARMACIA ALMERA y en son Laboratori-Fábrica de SANT JOAN DE VILASSAR.

Girona.—7 Fortiá, Llers, Ordís, Rabós.—16 Planés.—20 Espolla, Palafrugell, Sant Morí, S. Pere Pescador.—21 Brunyola.—22 Besalú, Cabanas, Espinelves, Llansá, Mayá, Regincós, Rupíá, Susqueda, Tossa, Viladesens, Vilamalla.

Tarragona.—7 Masllorens.—17 Borjas del Camp, Montbrió de Tarragona, Perelló, Pobla de Masaluca, Torre del Espanyol.—18 Mora la Nova.—20 Canonje (la), Gratallops, Mas de Barberans, Masó, Puigtiñós, Riudoms, Rodonyá, Vilaplana, Puigdelí, Vilarrodona.—22 Castellvell, Sant Vicents de Calders.

Lleyda.—17 Camarasa.—20 Alcarraz, Alfarrás, Algés, Alós, Almenar, Guimerá, Mayals, Termens, Vilanova de Segriá, Vilosell.—22 Menargens.—28 Pla de Sant Tirs, Verdú.

Festas majors movibles.

No n' hi ha cap.

MERCATS DE CATALUNYA.

Barcelona: *Dilluns*. Manlleu, S. Climent de Llobregat, S. Martí de Provensals.—*Dimars*. Argensola, Caldas de Montbuy, Vich, Calaf.—*Dimecres*. Igualada, Sant Celoni, Tarrassa, Torelló (S. Feliu), Vilanova y Geltrú.—*Dijous*. Castellfullit de Riubregós, Granollers, Manresa, S. Sadurni de Noya, Voltregá (S. Hipòlit).—*Divendres*. Argensola, Besora (S. Quirse).—*Dissapte*. Igualada, Mataró, Sabadell, Vich, Vilafranca del Panadés, Calaf.—*Diuenje*. Arenys de Mar, Artés, Canet de Mar, Cardedeu, Castellví de la Marca, Castellví de Rosanes, Centellas (Sta. Coloma), Corbera, Esparraguera, Estany (Sta. Maria), Manresa, Martorell, Mollet, Moyá, Piera, Ripollet, Riudevillles (S. Pere), Roda, Rubí, S. Feliu de Codinas, Sant Quintí de Mediona, Tarrassa, Bruch, Collbató, Masnou, Montmaneu, Sallent, Sentmenat.—*Extraordinaris*. Cabrera de Mataró, 2 novembre.—Malgrat, 17 juliol. Sitges, 15 y 30 de cada mes.

Girona: *Dilluns*. Olot, Sta. Coloma de Farnés, Torroella de Montgri.—*Dimars*. Besalú, Hostalrich, Palamós, Castelló de Ampurias.—*Dimecres*. Amer, Banyolas, Cassá de la Selva, Verges.—*Dijous*. Figueras, Massanet de la Selva, Palafrugell, Vidreres.—*Divendres*. La Bisbal, Olot.—*Dissapte*. Girona.—*Diuenje*. Anglès, Arbucias, Bagur, Blanes, Calonge, La Escala, Llagostera, Port de la Selva, Puigcerdà, Rupíá, S. Hilari, Tortellá, Caldas de Malavella, Ripoll, Camprodón.—*Extraordinaris*. Calonge, lo 28 de juliol y 10 de novembre. S. Ilorens de la Muga, 27 setembre.

Tarragona: *Dilluns*. Creixell, Reus, Sta. Coloma de Queralt.—*Dimars*. Arbós, Cornudella, Montblanch, Tarragona.—*Dimecres*. Amposta, Valls, Vilaplana.—*Dijous*. Vendrell, Espluga de Francolí.—*Divendres*. Cornudella, Montblanch, Tarragona.—*Dissapte*. Valls.—*Diuenje*. Sarreal, Selva (la), Valls, Vendrell, Espluga de Francolí.

Lleyda: *Dilluns*. Lleyda, Tàrraga, Tremp.—*Dimars*. Cervera, Palau de Anglesola, Seu de Urgell, Sort y Solsona.—*Dimecres*. Balaguer, Pons, Molleusa y Pobla de Segur.—*Dijous*. Agramunt, Bellver, Lleyda, Tàrraga, Vilaller.—*Divendres*. Cervera, Seu de Urgell, Torá y Solsona.—*Dissapte*. Balaguer, Gerri, Isona.—*Diuenje*. Agramunt, Albi, Albagés, Arbeca, Artesa de Segre, Bellpuig, Bellver, Cabó, Castellserá, Esterrí de Aneo, Guimerá, Guixes, Manresana, S. Llorens de Morunys, Organyá.—Lo dia 15 de cada mes, hi ha mercat de bestiar, á Lleyda.

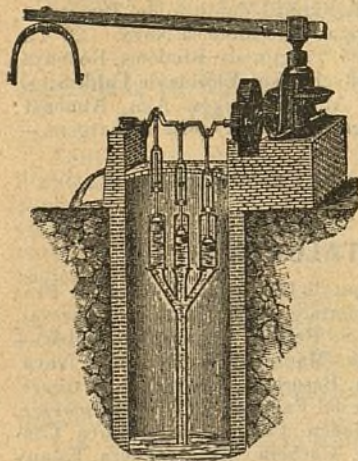
BOMBAS SIMPLIFICADAS. — Llinás del Vallés.

BOMBAS

SIMPLIFICADAS

PREMIADAS AB MEDALLA DE PRIVERA CLASSE
EN LA FIRA-CONCURS AGRICOLA DE BARCELONA.

Vegis lo número 160 de *La Page-sia*, ahont s' hi trobarán esplicacions detalladas d' aquest sistema de bombas que á una fondaria de 4 metros á 30, treuhén de 500 á 90 litros de aygua per minút y colocadas ab tots sos accessoris no més valén de 625 pessetas á 975 respectivament; passant d' un 10 % més que qualsevol artefacte dels coneguts fins avuy per elevar aygua. — Dirigirse als constructors, **Srs. Moratones y Comp.^a**, Llinás del Vallés, ó al Director de L' ART DEL PAGÉS.

ESTABLIMENTS HORTÍCOLAS

DE

DOT Y COLL.

Bruch, 182, Barcelona.

CRIADEROS EN VILADECANS, GAVÁ Y SAN JOAN DESPÍ.

Grans existencias d' arbres fruyters y
arbres d' adorno pera passeigs
y jardins.

SE REMETERÁ CATÁLECH GRATIS Á QUI HO SOLICITI.

TELEGRAMAS: **Dotcoll-Bruch-Barcelona.**

— 3 NOVAS MÁQUINAS — PERA MOLDRE OLIVAS

ab patent d' invenció per 20 anys,

DE

Marcelino Salvatella

CONSTRUCTOR. ★ TORTOSA.

Despinyoladoras y trinxadoras d' olivas, cinias, bójits, trepitjadoras de rahims, prempsas y altres máquinas agricolas premiadas en varias exposicions.

PETITA CORRESPONDENCIA.

C. M. —La Granada.	Termina en 1899	P. C.—Manresa.	Termina en 1900.
J. B.—Sabadell.	» » »	M. A.—Martorell.	» » »
J. G.—Tarrassa.	» » »	S. A.—Mataró.	» » »
J. R.— Id.	» » »	P. P.—Montrás.	» » »
J. C.—Vilassar.	» » »	M. de V.—Olot.	» » »
M. A.—Aiguafreda.	» » 1900.	P. G.—Prat del Llo-	
M. S.—Badalona.	» » »	bregat.	» » »
F. M.—Bagur.	» » »	R. R.—Id., id.	» » »
J. P.—Barcelona.	» » »	A. R.—Rubí.	» » »
J. A.— Id.	» » »	M. de V.—Raurell.	» » »
P. P.— Id.	» » »	V. Ll.—Sardanyola.	» » »
R. N.—Bellvehí de		M. F.—S. Martí Sarroca	» » »
Torrefeta.	» » »	F. I.—S. Martí Torrellas	» » »
A. B.—Calaf.	» » »	V. I.—Serinyá.	» » »
M. R.—Collell.	» » »	A. F.—Seu d' Urgell.	» » »
P. N.—Figueras.	» » »	L. V.—Vendrell.	» Mars »
J. P.—Lleyda.	» » »		

AVIS ALS SUSCRIPTORS.

Preguem als abonats de L' ART DEL PAGÉS, que estiguin atrassats del pago d' anyadas de subscripció, se serveixin posarse al corrent, la qual pot ferse efectiva per llibransa del Giro mútuo ó en sellos de correu de 15 céntims; donchs d' altra manera 'ns obligarian á suspendre l' envió del periódich.

GUANOS, DROGAS Y SOFRES.

ADOBES PERA LAS TERRAS

premiats en quinze exposicions nacionals y extrangeras.

GUANO AMONIACH FIXO.

ADOB COMPLERT APLICABLE A TOTS LOS CULTIUS.

ADOBES ESPECIALES PERA LAS VINYAS, LLEGUMS Y HORTALISSAS.

GUANO PROVENSALE

pera cereals.

ADOBES PERA PATATAS. * ADOBES ESPECIALES.

MATERIAS PRIMERAS PERA ADOBES.

Nitrats de sosa y de potassa. — Fosfats minerals. — Escorias Thomas. — Superfosfats de totas classes. — Cloruro de potassa. — Sulfat amónich. — Sulfat de ferro. — Sulfat de potassa.

SOFRES GARANTITS.

POLVO CATALÁ, contra maluras criptogámicas

Fábrica á Sant Martí de Provensals.

Despaig: **J. ALESSAN. - Freixuras, 23,
BARCELONA.**

IMPREMTA BARCELONESA, carrer de las Tapias, número 4, Barcelona.